

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: ...
 Vidéken: ...
 Egy hétre ...
 Negyedévre ...

Feladvány szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kávéház:
DEBRECEN.
 Piacz-utca 47. és 48. szám.

Védekezés az inség ellen.

Az országos szárazság kétségte-
 nélkül szomorú sorsot ígér e haza pol-
 gárainak már a közel jövőben. A leg-
 nagyobb szükség közvetlenül a kiscgaz-
 dákat fenyegeti, de megérezzük azt
 közvetve mindnyájan; mert rettenetes
 és általános drágaságra, az eddig is
 nehéz megélhetési viszonyoknak még
 súlyosabbra való változására, lehetünk
 elkészülve.

Nagyon természetes, hogy ez ellen
 védekeznünk kell már jóelőre. Gondos
 és öntudatos politika ebben a kérdés-
 ben csak az lehet, hogy ha már a
 tényt, annak bekövetkezését megelőzni
 tudtuk, akkor legalább annak követ-
 kezményeit tegyük elviselhetőbbé.

Mert ha ma — ebben a pillanat-
 ban — nem is érezzük az országos
 csapás kedvezőtlen és súlyos hatását,
 annál nagyobb erővel és annál na-
 gyobb teherrel nehezedik majd reánk
 a tél elkövetkezésekor, amikor tudva-
 levőleg új nyers termények produká-
 lásáról szó sem lehet, hanem az ilyen
 kor összegyűjtött készletet használjuk
 el. Most azonban úgy áll a helyzet,
 hogy készletünk nem lesz, mert az
 anyaföldből a napsugár kiégetett min-

dent. A föld hiába szomjuhozta az
 üdítő, nevelő és termelő esőt: az el-
 maradt és kiszáradt minden az eltikadt
 földből.

Szinte azt mondhatjuk, hogy ka-
 tasztrófa, súlyos katasztrófa érte ezt a
 nemzetet. Mert ha nyögtünk is eddig
 a megélhetés súlyos terhe alatt, elvi-
 seltük, eltűrtük mindaddig, míg a föld-
 ben pártfogónkra lettünk.

De most, hogy a természet ren-
 delése szerint az is ellenünk fordult,
 valóban a legszörnyűbb nyomoruság
 ólálkodik az ajtónk küszöbe előtt és
 alig egy-két hónap múlva betolakodik
 a szobába és megveti ott a lábát, hogy
 azután ki tudja mikor mutathatunk
 neki ismét ajtót.

De hiszen mindezeket tudjuk
 mindnyájan és ha nem tudnók, ak-
 kor az elkövetkező helyzet, a megér-
 kező inség meg fog reá tanítani.
 Nagyon természetes tehát, hogy ha
 valaha, úgy most össze kell tartani az
 egész társadalomnak és vállvetve kell
 arra törekednünk, hogy enyhítsük a
 a nyomoruságot, úgy és akként, a hogy
 az az adott viszonyok közepette egy-
 átalában lehetséges.

Az inség elleni védekezésre pél-
 dát mutatott Kolozsvár helyettes pol-

gármestere, Fekete Nagy Béla hazánk
 fia, aki értekezletet tartott, amelyen a
 a bekövetkező nehéz állapotok elleni
 védekezés lehetőségét beszéltek meg,
 a helyettes polgármester tiz pontba
 foglalt indítványa alapján. Egyrészt bi-
 zonyos nagyobb munkálatok felől, más-
 részről inség alap teremtése felől — ez
 utóbbit társadalmi uton határoztak.

Mi úgy hisszük, hogy Debreczent
 és Debreczen vidékét is megdöbbentő
 inség veszedelem fenyegeti, a józan-
 okosság és szeretet parancsolja, hogy
 a legutólsókra mi sem hagyjuk ezt az
 óriási fontos kérdést, hanem már most
 a baj kitörése előtt foglalkoznunk kell
 az inség elleni védekezéssel.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. augusztus hó 8-án.]

Eredeti tudósításunk.

Kerek ötven darab mentelmi ügy van
 ma napirenden, maga a tárgysorozat pedig
 hatvanhárom pontból áll. A kormány rész-
 ről jelen vannak: Tisza István gróf minisz-
 terelnök és Plósz Sándor igazságügyimi-
 niszter.

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyvet hitelesítik; majd pe-
 dig a napirendre térnek át.

Az állami anyakönyvekről szóló 1894:
 XXXIII. t.-cikk módosításáról szóló törvény-

Az oláhok közt.

Egyik erdélyi faluban történt a dolog.
 Valami commissióban járt a törvénytudó já-
 rásbíró az oláhok között, kiknél gyakran
 megfordult már azelőtt is, legtöbbször hiva-
 talos dologban. A bírót jól ismerte az egész
 vidék. Szerették az oláhok, pedig magyar
 ember volt. Megbecsülte a népet; az igaz-
 ságot egyenlő mértékkel, tiszta kézzel oszt-
 totta ki oláhnak, magyarnak egyaránt. A
 vadregényes, titokzatos hegyi utakon, hol
 különösen éjjel életveszélyes volt a járás, a
 lóháton ülő domnu zsudeczt még a legva-
 dabb mócz is illő tisztelettel köszöntötte.

A falu közepén vagyunk. A templom
 előtti lankás hegyoldalt gyönyörű pázsit bo-
 ritotta, melyen a fölkelő hold fénye pajzán
 jókedvvel szórta szét ezüstös sugarait. A
 bíró leheveredett a pázsitra, a távolban söté-
 títő hegyek koszorújában s a szép holdvi-
 lágos csillagos esteben gyönyörködött. Köz-
 ben egy-két öreg falubeli oláh odavetődött.
 Nem mintha a bíróval lett volna dolguk,
 csak úgy arrafelé ödöngtek. Valami kíván-
 ciság is vonzhatta különben őket. Megtudni,

mi hir a nagy világban. Mert bizony ők ott
 a hegyek között nem tudnak, nem hallanak
 semmit. A pápa, a dászkel nem sokat törő-
 dik velük; azok nagy urak, a néppel nem
 sokat gondolnak. Tőlük csak azt hallják,
 hogy minden nyomoruságuknak, szegénysé-
 güknek a magyar az oka.

S most ott van közöttük egy magyar
 ember, oláh vidéken élő magyar tisztviselő
 s beszélni kezd nekik ország dolgairól, világ
 folyásáról. Szóba jönnek a régi dolgok, a
 nagy idők is. Egy-két öreg oláh még ott
 volt Zalatnánál, a fiatalabbak is tudják, hogy
 egykor az Aranyos vize piros volt a vértől.
 Vér folyt benne, sok vér. Az égen áthuzódó
 hadak utja, mely ott a bérczes Erdélyben,
 mint a multak örök dicsősége tartja ébren
 az emlékezetet a nagy időkre, beszédesebbé
 tette a bírót is:

— Ti megöltétek a miatyáinkat. Kegyet-
 lenek voltatok, irtóztatok, mint a vadállatok.
 S ki tud felelni közületek arra a kérdésre,
 hogy mit vétettek nektek, kiket legyilkoltatok?
 Ugy e senki? Ugy e hallgattok? S láttátok-e
 valami hasznát a gyilkolásnak? Ugy-e
 nem?

A pópák, a vezetők tettek el mindent,
 nektek csak a leölt áldozatok rémes árnyképe
 marad meg, mely örökre elvette lelketek
 nyugalma. Lájátok a magyar, a szabad-
 ságért küzdött: a ti szabadságotokért is.
 A szolgaságból, a nyomorból, a tudatlan-
 ságból akart kiemelni titeket is. Testvéri
 jobbját nyújtotta a magyar, de nektek nem
 kellett. Mert tudatlanok voltatok, mert félre
 vezettek benneteket elámitottak a pópák, a
 dászkelek.

A hold mind feljebb és feljebb emel-
 kedett a csillagos ég kárpitján, de a bíró
 csak beszélt tovább német alnokságról, rut
 hálátlanságról, a bujtogatásról, a szabadság-
 harcáról, a honvédek hőstetteiről, az elolá-
 hosodott magyarokról, kikben a magyar
 iránti szeretetet a mennyei, égi vágyakból
 üzletet csináló pópák fojtották el.

Észre sem vette, hogy a templom előtti
 pázsit apránként tele lett oláhokkal. Mintha
 valami rettenetes bűn nyomná valamennyi
 lelkét, erről is, arról is buva lappangott elő
 egy egy. Megállt, figyelt közelebb jött s az-
 tán hasra feküdt. Az egész falu ott hallgatta
 már a bírót, ki még mindig azt hitte, hogy

Gerő E.

férfi-, fiu- és gyermekruha üzlet.

Piacz-u. 47. szám alatt

a Dreher sörcsarnok és Hungaria kávéház között.

MEGNYILT.

javaslatot harmadszori olvasásban elfogadják. Eppen ilyen módon fogadták el a Győr-sziget és Révfalupataház községek közigazgatási és országgyűlési képviselőválasztókerületi átkelteséről, Budapest székesfőváros törlesztési kölcsönkötvényeinek kiterjesztéséről, a mezőgazdasági hasznos madarak védelméről szóló törvényjavaslatokat, majd pedig azt a nyolcz vicinális vasúti javaslatot, amelyet a Ház tegnap letárgyalt.

A képviselő urak „ügyei.”

A mentelmi ügyekre tértek át. **Maróthy** László előadó ismertette az egyes ügydarabokat.

Baghy Bélát vesztegetéssel vádolták. A mentelmi bizottság politikai zaklatást lát a dologban és azt javasolja, hogy ne adja ki a képviselőház Baghy Bélát.

Olay Lajos a kiadatás mellett érvel, mert a dologban nem lát politikai zaklatást. A Ház a mentelmi bizottság javaslatát fogadta el.

Sziklay Edét hatóság elleni rágalmazással vádolták.

A Ház a bizottság javaslatára nem függeszti fel a mentelmi jogot.

Megyászó **Nagy** Sándort párviadalért kiadják.

Pap Zoltánt szintén kiadja a Ház párviadal dologban.

Pap Gézát, **Draskóczy** Lászlót, **Nosz** Gyulát párviadal vettségében kiadják.

Bartha Miklós ellen egy cikkéért sajtóeljárás van folyamatban. A bizottság a kiadatás mellett van.

Olay Lajos az inkriminált cikk felolvasását kívánta. **Rákosi** Viktor jegyző felolvassa.

Madarász József: Ebből csak nyilvánvaló a zaklatás!

Olay Lajos szól a tárgyhöz. A mit az a cikk mond, az igaz és így nyilvánvaló, hogy itt politikai zaklatásról van szó. Nem adja ki Barthat.

Kaas Ivor báró szerint az a cikk egy szóval sem bujogítja a katonákat, hogy ne engedelmessé legyenek, ellenkezőleg fegyelemre inti őket felebbvalókkal szemben, csak azt

mondja, ne hallgassanak a német szóra. Itt lázhasról szó sincs, legalább eredménye, a mint a tapasztalat mutatja, nem volt. Nem adja ki Barthat.

A Ház többsége elfogadja a mentelmi bizottság javaslatát és így Barthat kiadják. **Györfly** Gyulának dologban a Magyarországgal a mentelmet felfüggesztik.

Valasek Jánost nemzetiségi izgatásért kiadják.

Wolfner Tivadart rágalmazásért nem adják ki.

Benedek János mentelmét párhajért felfüggesztik.

Megyászó **Nagy** Sándort közegészségügyi kihágásban kiadják.

Balogh Mihály mentelmét párviadalért felfüggesztik.

Veress Józsefet becsületsértésért kiadják. **Baghy** Bélát és **Lendl** Adolf mentelmét párhajért kiadják.

Zhoray Miklós a törvényszéki orvosszakértőket bíratta felül. Nem adják ki.

A további ügyeket **Mayer** Károly előadó ismertette.

Györfly Gyulát rágalmazásért kiadják. **Vlád** Aurel becsületsértésért nem adják ki.

Ernszt Sándort gyűlés be nem jelentése miatt elkövetett kihágással van vádolva. A bizottság javasolja, ne adják ki.

Ugron Gábor, **Olay** Lajos és **Kovács** Pál szerint programbeszédéről van szó és így nem köteles a gyűlést bejelenteni. Kifogásolják a jelentés indokolását, a melyből hiányzik az, hogy a képviselő ebben az esetben jogosan járt el.

Majer Károly előadó szerint a bizottság elvi jelentőségű kijelentéseket nem tehet.

Gajary Géza osztja **Olay** felfogását, de a bejelentés szükséges azért, hogy a hatóság megtegye az óvintézkedéseket.

A Ház a bizottság jelentését fogadta el. **Luby** Gézát engedély nélküli gyűlésért való kihágásért nem adják ki. **Chernel** Györgyöt kihágásért szintén nem adják ki. **Lengyel** Zoltán mentelmét sajtóvettségben felfüggesztették.

Kubik Béla ellen a ház tekintélyének megsértése címén indítottak eljárást. Ezt

megszüntették, mert **Kubik** a házat megkövette. A Ház a jelentést tudomásul veszi.

Zichy Jenőt becsületsértésért kiadják, bár **Kaas** Ivor ellene volt.

Hentaller Lajos ellen mint párhajsegéd ellen indított a bíróság eljárást. A Ház nem adja ki.

Ivánka Oszkárt és **Csávolszky** Lajost párviadalért kiadták, szintugy **Sándor** Pált sajtó útján elkövetett rágalmazásért. **Szaczel-lary** György mentelmet tiltott játékerő felfüggesztettek, **Ráth** Endrét párhaj vettségért. **Gal** Sándor párhajsegédességgel vádolják; nem adják ki. **Telecskay** Kristófot takarékpénztári csődügyben kiadják. **Serbán** Miklós mentelmet rágalmazásért felfüggesztették.

Kaas Ivor báró ellen sajtóeljárást indítottak egyik cikkeért. A bizottság kiadatását javasolja.

Olay Lajos nem adja ki, mert a dologban politikai zaklatást lát. **Csernoch** Jánosnak szintén ez a vélekedése.

Ugron Gábor abból a szempontból bírálja a dolgot, hogy tavaly iródott a cikk, a szenvedelmek közepette. Nem is helyesli, hogy a tavalyi küzdelmek újra tapétára kerüljenek. Legyünk higgadtak és ne adjuk ki **Kaas** Ivor bárót.

Darányi Ferencz szintén a kiadatás ellen van.

Eötvös Károly nem talál a cikkben sértést, csak egy kétes kifejezést, azt a kifejezést, hogy törvénytelenül tartották vissza a katonaságot. Ennek az elbírálását pedig nem is lehet a bíróságra bízni. Politikai zaklatást lát a dologban és ezért nem adja ki **Kaas** Ivort.

Határozathozataira került volna a sor. **Eötvös** Károly felveti a határozatképességet.

Elnök elrendeli a megszámlálást. A jegyzők megejtik. Az elnök konstatálja, hogy a ház nem határozatképes és az ülést negyed-óra ra felfüggeszti.

Szünet után ismét a képviselő urak ügyeit tárgyalják. Sorra vették a **Károlyi** György gróf, **Abaffy** Ödön, **Zichy** János gróf, **Veszi** József párhaj ügyeit és kiadják őket.

Lengyel Zoltán sajtóvettség, **Várady** Károlyt és **Veszlovszkyt** rágalmazás miatt adják ki.

Felkerült a **Rigó** Ferencz ügye is, hogy mit zugott **Khuennek**? . . .

Eötvös Károly: Izetlen disznóság volt az! Legnyesebb napirendre térni felette.

Piósz igazságügyminiszter a megáéva tette **Eötvös** indítványát és a **Rigó** Ferencz fülbesugása felett napirendre tért a ház.

Azután a **Szederkényi** mentelmi ügyét letárgyalván, a gyűlést berekesztette az elnök.

Vármegyénk és közelvidéke.

Mikepércsi család lócsiszárok.

— Lóvásárló közönség figyelmébe. —

A közönség köréből vett s többször megismétlődött panaszok és bejelentések alapján kötelességünknek tartjuk a ránk következő hétfői és keddi lóvásárra való különös tekintettel is a lovat kereső közönség figyelmét felhívni a mikepércsi lócsiszárok visszaéléseire.

A csalásnak és pénzszerzésnek igen ügyes módját választották ki maguk számára mikepércsi lócsiszárjaink. A kehes lovakat ugyanis a vásárra hajtás előtt jól megetetik s pálinkás kenyérral elfojtják benne a keh kitörését. A mit sem gyanító vásárló azt gondolja, hogy jó lovat kapott, örömmel és meglepéssel hajtáná hazafelé új lovat.

Azonban rendszeren már utközben észre veszi a ló köhécseléséből, amit csak ideig-óráig fojthat el a pálinka, hogy kehes lovat vett meg drága pénzen. Siet is vissza a vásártérre. Ha ott találja a lócsiszárt, még

Faragó László.

csak egy néhány idősebb embernek beszél, kik ott heverésztek közvetlen körülvé.

A nema csendben tisztán hallatszott a bíró szava:

A pápa a ti legnagyobb ellenségeitek. Ti magyarok vagyok, magyar, büszke magyar vér folyik ereitekben, jó magyar neveteket már eltorzítottak a papák,* vereteket, lelketekeket, érzéteket is meglertőztették, — most pedig hazatokat, ezt a szép magyar hazát akarják eladni idegeneknek. Miért? Mert megfizetik őket!

A legöregebb oláh: a falu tekintélye, ki hatalmas természetével is kivált a többi közül, felemelkedik. Utánna a többi. Mint a méhkasból kitóduló raj zugása töti be a levegőt az oláhok elégedetlen morgása. Hosszu kések villannak meg a hold fényében, közbe-közbe egy-egy vésztes kiáltás hallatszódik.

A pópának rossz álma lehet. A halál pallosa villog feje felett. Álmában rémes tűz világítja be a falut, hideg borzongással hallja, mint ássák hivei a rettenetes gödröt számára, hova elevenen fogják eltemetni.

S az álom, a rémes álom majdnem valóra vált. A bíró szavai a szegény tudatlan, megfontolatlan népből a bosszu érzetét keltették föl. Talán meg sem értették miről van szó. Az oláh csak azt hallotta, csak azt tudta, hogy van egy ember, aki velük szemben mindig igazságos volt: ez a bíró,

*) Igen sok előlamosodott magyar van köztük. Lásd: Ifj. **Móricz** Pál imént megjelent munkáját: „Talpra Magyarok” 27. l.

csak hagyján: öt forint híjával megkapja a penzét a kehes lóért. S örül, hogy így meg szabadulhatott tőle. De ha akkorára már elpárolog a derék mipepécsi is valamire, ütheti bottal a nyomát a becsapott lóevő gazda. És megtörtént, hogy ilyen csaló mipepécsi lócsiszár az egész alföldet bejárta kehes lovakkal s mindenütt visszavette öt forinttal olcsóbban neki igen becses lovát, mint a mennyiért egy fél órával az előtt eladta.

Felhívjuk figyelmét hát e dologra a vevő közönségnek és azt ajánljuk, hogy leg okosabb lesz, ha mindjárt a helyszínen megvizsgálattják az állatorvossal megvett lovakat a későbbi bajok elkerülése végett. Ügyeljenek az állatlevelekre is, mert nagyon sokszor hamisított passzusokkal jönnek ezek a lócsiszárok a vásárra, hogy ne találhassák meg baj esetén őket.

Huszárok Pece Szöllősn. A debreczeni 2. honvédhuszárezred parancsnoksága értesítette Biharvármegyét, hogy az ezred első századát e hó 21-től szeptember 17-ig Pece-Szöllős községben fogják elszállásolni. Százötven lovas és ló, 4 tiszt kerül a faluba.

Állatbetegségek a megyében. Hajdúvármegyében jelenleg a következő állatbetegségek vannak: lépfene: hajduböszörményi Felsőjózsa; veszettség: hajduszoboszlói Tetétlen; takonykór és hórféreg: hajduszoboszlói Nádudvar; ragadós száj- és körömfájás: hajduböszörményi Nádudvar 2 t., központi Tiszacsege 1 t.; rühkór: hajduszoboszlói Nádudvar 3 u. ló, Hajdunánás 1 t. ló; sertésvész: hajduszoboszlói Tetétlen 1 p.

A székelyhídi tüzoltók jubileuma. E hó 20-án és 21-én ünnepli a székelyhídi érdemes tüzoltó-egylet fennállásának huszöt éves jubileumát. Szép ünnepeket rendez ebből az alkalmából az egylet és bemutatja a speciális székelyhídi vízszervezési rendszert is, a melynek használata mellett nem fordult elő, hogy tüzeset alkalmával vízhiány miatt legyen baj. A jubileumra hivatalosan meghitta az egylet Biharvármegye alispánját is, a kinek képviselőjében előreláthatólag jelen lesz valaki a székelyhídi tüzoltó-ünnepen.

Tisztviselők pótléka. A vármegyei tisztviselők tisztes különbözetére vonatkozó törvény értelmében hozott közgyűlési határozat ma jogerőssé vált és most már semmi akadály nincs arra, hogy a különbözetet megkapják még e hó közepén.

A cionizmus kudarca Nagyváradon.

Magyar zsidók a kozmopolitizmus ellen.

Nevezetes gyűlés folyt le Nagyváradon. A kozmopolitizmus néhány rajongója szervezetet akart teremteni a magyar zsidók bevonásával. Azonban ez a lépésük teljes kudarczsal végződött. Fehér Dezső kitünő lapszerkesztő társunk hazafias vezérletével csirájában folytatták el a mozgalmat a nagyváradai hazafias, derék magyar-zsidók. Ezen jelentőséges eseményről ezeket írják Nagyváradról:

A cionizmus téveszméjét néhány fanatikus rajongó mindenképen át szeretné plántálni külföldről Magyarországra, de az eddigi tapasztalatok szerint ez épp oly lehetetlen, mint éretlen törekvés kudarczsal fog végződni a magyar zsidóság körében, mely

hite szerint zsidó ugyan, de egyébként szive és lelke szerint magyarnak vallja és tudja magát. Ez az oka annak, hogy a cionisták részéről elhangzó és a humánizmus leple mögött rejtegetett csillogó frázisokat a leg-határozottabban és legerélyesebben visszautasítja. Hogy a barbár és az emberi jogokat lábbal tipró Oroszországból és Romániából időközönként kiüldözik a zsidókat, az sajnos jelenség; igyekeznek is e szerencsétlenek szenvedését enyhíteni minden nemesen érző emberbarát, ezek között persze első sorban a zsidó hitsorsók. De hogy ezen a bajon olyan módon segítsünk, hogy új zsidó országot alapítsunk, ez oly dőre fantazmagória, melynek hirdetése is veszélyes, mert alkalmat ad a zsidók mindenütt létező ellenségeinek arra, hogy azt a képtelen és hazug vádat koholják felőlük, hogy a zsidók idegeneknek, különálló nemzetiségnek érzik magukat hazájukban.

Ez a magyarázata annak a heves tiltakozásnak, a melyvel Nagyváradon visszautasították a cionista egylet szervezésének szándékát. Alighogy szó esett a gyűlés teréről, energikusan lépett fel dr. Fodor Gyula, a ki a nyilvánosság előtt hívta fel a rendőrség figyelmét erre a nagyváradai zsidóságtól távol álló hazafiatlan mozgalomra, kérvén annak betiltását. És ámbár a gyűlés engedélyezését megtagadni nem lehetett, dr. Fodor felszólalásának meg lett az a fogantatja, hogy a rendőrség úgy a politikai enunciaciókat, mint az esetleges gyűjtést megtiltotta és csak a cionizmus lényegének ismertetését engedélyezte egy szabad előadás keretében.

A cionisták gyűlése.

Az agitációs jellegétől ilyképen megfosztott gyűlést vasárnap délelőtt tartották meg a Bihar kávéház emeleti helyiségében, a hol nagy számmal gyűltek össze az érdeklődők. A gyűlés megnyitása után Schön Adolfot választották meg elnökké, a ki felkérte a Nagyváradra érkezett Bokor Ármin fővárosi tanárt előadásának megtartására.

Bokor Ármin higgadt hangon azzal kezdette előadását, hogy teljes tudatában van annak, hogy a nagyváradai zsidóság ellensége a cionista mozgalomnak. Úgy véli azonban, hogy ez az ellenszenv abban leli magyarázatát, hogy a cionizmus lényegét nem ismerik, félreértik és indokolatlanul kozmopolita, nemzetiségi, hazafiatlan irányu mozgalomnak ítélik. Az a célja, hogy argumentumokkal és az igazság feltárással győzze meg ellenfeleit a cionizmusnak kizárólag humanus, emberbaráti céljáról, mely nem áll ellentétben senkinek hazafias vagy vallásos érzelmeivel. Ezután részletesen ismerteti a cionista mozgalom történetét, megemlékezően annak nemrég elhunyt érdemes vezérére dr. Hercl Tivadarról. A mikor — ugymond — azt látjuk, hogy a bolygó zsidó szívettpőden szomorú legendája még mindig aktuális.

Fehér Dezső: Bocsánatot kérek! Itt Magyarországon nem aktuális...

Bokor Ármin: De aktuális Oroszországban, Romániában és még az emberi jogokat tisztelő államokban is mi türes-tagadás, kénytelen érezni a zsidó homlokán a Kain bélyegét és szenvedni mellőzést és gyalázást azért, mert Mózes vallása szerint imádja Istenét. Ez csak igaz?

Fehér Dezső: Igaz, de ebből még nem következik az, hogy megtagadva hazánkat, alapítsunk magunknak országot.

Bokor Ármin: Nem is mondják ezt a cionisták. Csak azt akarják, hogy legyen egy ország, a hol a hazájából kiüldözött zsidóság megpihenhessen és hazájára találjon. Így értelmezve e világmozgalmat, helyeselnie kell azt minden humánosan érző embernek és különösen a zsidó hívőknek, a kiknek szívet nem hagyhatja hidegen üldözött hitsorsosainak fátuma. Kéri azokat végül, a

kiket előadásával sikerült meggyőznie, hogy a mozgalomhoz csatlakozzanak.

Hogy érez a magyar zsidó?

Nagy zajjal és ellentmondásokkal fogadták az előadást, amelvre

Fehér Dezső válaszolt. Nem emel vádat a cionisták ellen, akikről szívesen elhiszi, hogy nemes és humanus intenció vezérli őket. Csakhogy a Bokor Ámin előadásának figyelmes meghallgatása után még inkább megerősödött az a meggyőződése, hogy a cionizmus épp oly lehetetlen, czél-talan fantazmagória, amely ellen sikra kell szállni minden hazafiasan gondolkozó magyar zsidónak, aki úgy érzi, hogy a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely. (Igaz, ugy van!) Mit akarnak azonban az urak? Olyan helyet alapítani, mely a magyar világon kívül is a miénk volna. Ime ez az a szándék, ami ellen a magyar zsidók erőlyesen tiltakoznak. Tudom, ugymond, hogy még ha az egész zsidóság helyeselné is a cionista mozgalmat, akkor is dőre álmokép volna annak a messze távolban való megvalósítása. Nem is az emiatt fölösleges aggodalom készíti a tiltakozásra, hanem az a tudat, hogy ezzel a mozgalommal fegyvert szolgáltatnak az antiszemita kezébe, a kik terjesztik majd a képtelen hazugságot, hogy mi nemzetiségeknek, idegeneknek tartjuk magunkat a hazában. Azt mondja Bokor ur, hogy még a liberális szabad országokban is tűrni és mellőzést és gyalázást kell éreznie a zsidónak az ő zsidó volta miatt. Hát tűrjön és szenvedjen: küzdjön helyzetének javításán emberi jogainak kivívásán, de ne Coriolánoskodjék, hanem éppen a magyar hazához való erős ragaszkodásával tegyen tanúságot arról hogy érdemes arra, hogy e haza egyenlő hűséges polgárának ismertessék el. Személyesen tapasztalja, hogy a néhány év előtt Romániából száműzött zsidóknak nem az fájt legjobban, hogy idegen, ismeretlen világba, ismeretlen küzdelembe kergették őket, hanem hogy román hazájukat voltak kénytelenek elhagyni. — Még ezek az üldözött zsidók se voltak cionisták, hanem románok. S ha a mitől övjon lsten, a reakciónak vad gyűlölete bennünket üldözne el valamikor, bármerre vetne is a sorsunk, mindenütt magyaroknak éreznénk magunkat s bizony nem az utópisztikus Zionországba, hanem magyar hazánkba vágyódnánk vissza.

Zajos helyeslés és éljenzés hangzott fel Fehér Dezső beszéde után, amely egyben kudarcát is jelentette a Nagyváradon megkísérelt cionista mozgalomnak. A cionista egylet nem alakulhatott meg, mert Fehér Dezső beszéde után az e czélből kitett aláírási ívet a jelenlevők közül senki sem írta alá. A gyűlés egyébként rendben, minden rendzavaró incidens nélkül ért véget.

Mi az újság?

Tréfából halál. Óbecséről írják: A gyerekes tréfálkozásnak áldozata lett tegnap egy 9 éves fiúcska. Rélyin Péro és neje eltávozván hazuról három gyermekükre bízta a házőrzést, meghagyva nekik, hogy míg ők oda lesznek, az udvart söpörjék föl. A két leány testvér hozzá is fogott a munkához, míg a 9 éves Vujó gyerek ennél szórakoztatóbb dolgon törte a fejét. Azt mondta testvéreinek, hogy hintát köt, a mihez hozzá is fogott. A létrát a nyitott felszerhez támasztotta és a kötelet föl kötötte. E közben tréfálkozva mutatványokkal mulattatta nővéreit, majd oda kiáltott, hogy: na most föl akasztom magamat! És ezzel a kötelet nyaka köré csavarta. A lányok csak akkor vetettek ügyet a kis Vajura, a mikor jó darabig nem hallották hangját. Hívják, hogy jöjjön ső-

pörni. De nem volt válasz. A megrémült leánykák fölzárták a szomszédokat, de mire azok leoldozták a fiut, az már ki volt hülve, meghalt.

Megölte az öröm. Kubakor Márkné született Matics Katalin bünpöre négy eszentendő előtt nagy szenzációt okozott egész Magyarországon. Az asszony fejszével agyonverte az urát, aki ki-nozta. A Kuria akkor négy esztendőre ítélte s az asszony a Mária-nosztriai fegyházban le is ülte a büntetést. Tegnap szabadult ki, Váczon vonatra akart ülni, hogy Pestre utazzék. Alig ült azonban le a kupében, hirtelen rosszul lett és meghalt. Az öröm ölte meg.

Inger Szolimán házassága. Inger Szolimán a magyar katonából lett szomáli alkirály és a kudarcot vallott expedíciójáról világhírű hadügyi vállalkozó ismét beszélt magáról. Tudvalevő, hogy Inger Szolimán egy hónap előtt házasságot kötött Budapesten egy dús gazdag amsterdami hölgygel. Az anyakönyvvezető akkor sok akadályt gördített a házasság elé, mert Inger Szolimán mohamedán vallásának mondta magát, Magyarországon pedig a mohamedán vallást nem ismerik el. Inger Szolimán, hogy az anyakönyvvezető zaklatásaitól megszabaduljék s házasságot köthessen, átala kult római katolikusra és foglalkozására nézve földbirtokossá. Most azonban a házasság megkötése után rendezni akarja a rendezetlen vallási ügyeit, valamint birtokosságát. Inger a főváros polgármesteri hivatalban járt és felelősségében kérte az adatok kiigazítását a házassági anyakönyvben. Inger Szolimán okirattal bizonyította, hogy a szultán emirje és ennek folytán a házassági okiratban feltüntetett „római katolikus vallás” reá nézve igen nagy hátrány volna s kéri a belügyminisztert, hogy változtassa meg a házassági oklevelét és iktassa őt mohamedán vallásának.

Merénylet a pápa ellen. A római „Gionale d' Italia” szenzációs hangzó hirt röpit világgá. Állítólag Buenos-Ayresből jelentették, hogy három spanyol anarchista indult el onnan Róma fele azzal a czéllal, hogy merényletet kövessen el a pápa ellen. A spanyolok nevét is közli: Suares, Ponto és Gonzoles. A hír szerint a merénylők bőven el vannak látva pénzzel és készitáskájukban robbanó cigarettákat visznek. A hír valóságában mindenesetre erősen kételkedünk.

Egy karriér története.

A fehértemplomi törvényszék új elnöke.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király dr. Góth Ferencz temesvári ítélőtáblai elnöki titkár a fehértemplomi törvényszék elnökévé nevezte ki. Ez a kinevezés egy talentumos férfi gyors karrierjének lépcsőfoka, — illetőleg lesz még folytatása is. Az új elnök a legfiatalabbak közül való s működésével már eddig is kihívta maga iránt a közfigyelmet.

Rövid pár év előtt még Nagybecskerekben volt királyi ügyész s ott kezdett bukni — fölfelé. A híres eleméri paraszttendülés tárgyalásánál ugyanis ő képviselte a vádat s ezen alkalommal került összeütközésbe súlyos magánérdekkel.

A zendülés rövid története a következő:

Egy volt magyar miniszter édesanyja birtokának bérlője a község rétjén akarta átépíttetni a cséplőgépjait, mert az így rövid ideig tart. A lakosok azonban nem engedték ezt meg azért, mert a bérlő ő előlük is elzárta a saját utait, ami hasonló-

képpen időpazarlással járt a lakosokra nézve a nagy kerülő miatt.

A főszolgabíró viszont unokája volt az érdekel birtokos unokának, igen fiatal ember, sok temperramentummal. Ez egyszerűen csendőröket hozatott, hogy azok kísérik át a bérlő cséplőgépjait a községi földeken.

A lakosság így sem engedett, ellentállt, majd mikor valaki megdobálta a csendőröket, azok agyonlöttek két embert. Ezért a kárpótlásért a feldühödött nép felkonozott két zsandárt.

Góthnak ebből keletkező kifogástalan, hatalmat nem féltő, igazságos ügyészi működése nagy figyelmet keltett. Vadbeszédében alaposan megvádolta a főszolgabírót is, mint akinek erőszakossága idézte elő az eleméri veszedelmet, sőt hajszálon mult, hogy őt is felelősségre nem vonták gondatlanságból okozott emberölés címén.

Ezért már akkor át akarták helyezni Góthot, még pedig, hogy a dolog feltűnést ne keltsen — előnyösebb helyre. Eleintén nem sikerült a terv. Az akkori igazságügyi miniszter (1899-ben történt) hallani sem akart az egészről. Utóbb azonban mégis kénytelen volt Góthot kitüntetni a temesvári ügyészséggel.

Itt ketségkívül szélesebb köre nyílt tehetségének érvényesítésére s Korn Arthurt, a veszekedett pángermán agitátort neki sikerült a szegedi felmentő verdikt után abban a par excellencze német városban elítéltetni.

Az ő genialis ötlete volt az is, hogy miképpen kell megszabadulni a nemzetiségi izgatóktól. A főkapitánynyal kitiltatta Kramer Alvint Temesvárról, erre ő elfogatta, mint akinek állandó tartózkodási helye nincs. Kramer le is ülte büntetését, de a később már Szegeden elítélt Kornt hasonló terv mellett elszalasztották Nagy kikindán.

Góth alig egy éve elnöki titkára a temesvári ítélőtáblának, most egy törvényszék vezetését bízták rá. Körülbelül 42—45 éves s így nincs kizárva, hogy néhány év múlva hasonló meglepetésekkel folytatja szenzációs karrierjét, amire kevés méltóbb is van, mint ő.

Rémlátások.

Az inség meséi.

Az inség, metyet az idén várhatunk, még alig következett be s okairól és tartamáról már is különféle regék keletkeznek.

Besztercebányát környékező falvak lakói között most érdekes hír kering. Péter és Pál napján valamelyik falusi gazda kiküldte szolgáját a kertbe kaszálni. Ez kaszálás közben a következőket hallotta:

— Ne kaszálj! Ma nagy ünnep van!

Midőn pedig a kaszálásról elállani nem akart, az előbbi hang már parancsolva így szólt:

— Menj haza s küldd ide a uradat!

A szolga erre megrettent és hazament, hogy felküldje a gazdáját. A gazda jött bosszusan a kertbe, akkor elébe áll egy ősz aggastyán s dorgálja az ünnep megszenteltségtelenítéséért. Mikor a megrémült gazda az inséget hozza fel mentességére s a rossz időjárásra hivatkozik, az ősz ember e jóslattal felel:

— Nagy inség lesz, de azt megérdemlitek! Vizsgálj meg a fák leveleit, a hány rossz levél után találsz egy

jót, annyi esztendeig fogjátok érezni az Ur haragját! Ezzel eltűnt.

A gazda felocsudva csodálkozásából vizsgálni kezdte a fák leveleit s azt találta, hogy csak minden negyedik levél ép. Így hát három sovány esztendőre van kilátásunk. Így beszéli ezt minden falu népe s mindenki vizsgálja a fák leveleit, melyek között valóban csak minden 4—6-ik jó. Ebből következtetnek az ez ideihez hasonló sovány esztendők számára,

Az inség érzetéhez tehát hozzájárul meg a jövőtől való félelem és rettegés is.

Társas-élet.

A Bánffy Dezső báró érdekes, eleven szittya arcát különösen jellegzetessé teszi az a borzas, az oldalszakállal összenőttetett Bánffy féle bajusz, amely a pörge magyar kalapos délczag főúrnak az élczlapok által is sikerülten kihasználta nevezetessége.

De bármilyen torzképeket is rajzoljanak a rajzolók — Bánffy legjobb izüeket szokott nevetni e képeken — Bánffy báró hű maradt a borzolt bajszos viseletéhez, mert hisz az különösen jól áll neki. Valami erős, kurucz vonást kölesönöz az eleven, megnyerő szittya arcának. . . Hanem ezután azt is elmondhatni, hogy másoknál már kevésbé tünteti ki a kuruczszagot. Például mint egyik szegedi barátunk beszéli, Bánffy báró szegedi diadala és képviselővé választása óta az ottani lelkes, rajongó hivek mind borzas Bánffy bajszszal akarják a külső megjelenésükben is kitüntetni — a pártállásokat. . .

Egyébként szolid, békés természetű buzakupeczek, szenzálok, szatócsok és más kevésbé harcziás foglalkozású lelkes választók, mind borzas, kuruczos Bánffy-bajszot vágatnak és az így átalakított Bánffy-utánzatok és ábrázatok természetesen sok kedves, érdekes jelenséggel gazdagítják a szegedi népjelleget.

A borzas, csiklandós bajszu divat ellen természetesen a fehér nyaku, patyolat arcú szegedi menyecskéknek sincsen kifogások. A borbélyok is áldják a Bánffy báró divatját és a bajszkefének és felkötőnek is erősen emelkedik az ára Szegeden.

Akik eddig azt gondolták, hogy a szentanna-utcai sárga öreg házban, hova a rendőrség fészkelte be magát, csak bűnügyekkel foglalkoznak az emkerek, a mai naptól ebbéli véleményüket kénytelenek leendenek módosítani. Igen bizony. Nem csak kihágásokkal, rablásokkal s gyilkosságokkal róják teli a bűnügyi osztály hivatalnokai a hivatalos aktákat, nem csak harmincz-hatvannapos lezárásokra szóló ítéleteket olvasnak rá a bűnösökre, de — csöndes órákban verset is irogatnak. Legalább is akad közöttük, aki irogat, akit a költés ihlete is fölkeres a nehéz levegőjű szobákban. A napokban ugyanis munkatársunk az egyik fogalmazó asztalán álló akták tetejéről csipte el e kis versikét:

Zs. . . hoz.

Csalfa álmképek,
Tündér reménységek
Hova, merre szálltatok?
Oh, de árva is vagyok!

— Mégse! A szívembe
Szelid kép nevet be,
Mint a télbe a tavasz . . .
Rózsám angyal arca az!

Utamon kíséret,
Akármerre lépjek,
Játszik vélem szüntelen:
Boldogság a szerelem!

Ifj. Orosz László.

UJDONSÁGOK.

Könyves Tóth Mihály imája.

— Az 1863-dik évi nagyszárazság idején. —

Rátkay József, a jelestollu nagyvráadi író, az ideai nagyszárazsághoz szólván, érdekes visszaemlékezéseket kötött az 1863-dik évi „nehéz idők”-ről. Ennek az irtózatosszárazságnak az emlékeiből a következőket jegyezte fel, a melyek minket debreczenieket és hajduságiakat is közelebbről érdekelnek:

Száraz évünk nem is volt még 1863. óta. Hála Istennek az 1863-ik évi nagyszárazságtól még távol vagyunk. 1863-ban a Kunság és Hajdukerület népe, az előfát vágta ki, hogy éhezze szárazsághoz számára 1-2 napi élelmet biztosítson. Leszedte a ház szalmafedelét, s az éhendő gölni kényszerült állat **ette a ház fedelét**. . . Karczag, Kisujszállás, Kenderes, Madaras, Dorog, Nánás, Szoboszló népe, Szabolcs megye felé özönlött, hogy részes nyomtatással télire való kenyerét megkeresse, lovát legalább a gabona szalmájával táplálhassa, kiteleltesse. Czimeres ökröket masod, harmadfü tinókat, 10-20-60 darabonkból álló csapatokban hajtották a zalkodi, rádi berencsi, czigándi rétire, hogy a szárazsághoz állomány „felébe” nyaralják, s teleljék ki.

A szegény nép beszegezte a ház ajtaját, betapasztotta a kis ház ablakát. Elment a világba. 1870-ben mutattak nekem Karczagon egy betapasztott ablaku házat. 1863-ban ment el belőle a család. Nem tért vissza tíz év múlva se, mostanig se!

A Nagy-Alföld akkor egy kopár fekete portenger volt. Tarkaságot csupán a szikló virágzása, imitt amott 10-12 zsák kaka idézte elő. Dülö utakon járnai veszélyes volt. A földkéreg 20-30 centiméter mélységben volt szétrepedve.

Könyörödmány gyűjtés indult meg országsszerte. Még a szegény is adott valamit, a nálánál talán sokkal szegényebbek számára! És átrepült az országon egy fájdalmas hír: meglópták, nagyon is meglópták egyesek a könyörödmányt! Akkor is voltak gazemberek.

Augusztus második fele csodát művelt! Országos eső terült a Nagy-Alföldön. Azon a kiégett fekete földön, hol a fünek még a gyökerét sem tudjuk feltalálni, egy hét alatt gyönyörű mező verődött! A szántóföldön, hol az alig 1-2 araszos buzaszálat le sem aratta, csak lelegettette a földmivelő nép, szépnél is szebb **buzavetések** csiráztak. Sirt a nép a mezőn, az utcán örömeiben! Zokogott a nagy templomban, amikor Könyves Tóth Mihály prédikátor azzal kezdte imáját: „**Nagy az Ur! Ki fényes házat építette!**” És amikor felzendült a nép ajkan a „**Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás!**” a nép énekelve ment az utcán végig ki a szántóföldekre s laborulva a Természet, meg az Isten nagysága előtt, csókolta a földet, aztán felemelte a fejét, összetett kézzel imádkozott. Csak azután mondogatták egymás közt, hogy ők, — az erős Kálvinisták, — **térdenállva** adtak hálát az — Istennek.

Bizony nem szégyelte egyik sem. Nem kinezta lélekfurdalás egyikot sem.

Nem úr, hanem — nő.

— A Khuen-Héderváry ujságírója. —

A mult hetekben egy magyar levelet kaptunk Zágrábból, a levelet egy zágrábi ujság dolgozótársa, az „Obzor”-nak, a horvát ellenzéki ujságnak egyik belső dolgozótársa küldte. A „Talpra magyar” röpiratot kérte az „Obzor”-ban való ösmertetés céljából.

A mi ügyünk iránt érdeklődő horvát kartársnak szivesen küldte meg a szerző a füzetet; sőt, hogy a szomorú panaszok mellett erős, derült magyar népet is ösmerjen meg, a „Boglya kemencze mellől” című hajdu történeteket is megküldötte, czimezvéen a küldeményét

„Tekintetes

Marija Juric-Zagorska hirlapíró ur-nak, az „Obzor” munkatársának Zágrábban.”

A czimre szerencsésen meg érkezett a küldemény; sőt tegnap a felelet is megjött Zágrábból. A levélből az tűnik, hogy az a horvát ujságíró, aki, ami ügyünk iránt érdeklődik, nem úr, hanem — nő; még pedig igen lelkes horvát honleány Marija (tehát nem Márius, tehát nem férfi, a mint-hogy mi véltük!) Juric-Zagorska, a ki a következő érdekes, kedves, bár idegenszerű levelet intézte felelős szerkesztőnkhez:

„Zagreb, 7/VIII. 1904.

Igen tisztelt uram!

A könyveket igen szépen köszönöm. A fordítási engedélyt is köszönöm s majd veszem igénybe. De egyuttal egy kis félreértést szeretnék jóvá tenni. *Nem vagyok ur, hanem nő* . . . Talán emlékezik is reám? Khuen-Héderváry híressé (l) tette; mivel szives volt tavalyi demonstrációtk alkalmával becsukadni, mert „Obzor” ujságnál működöm — ez pedig neki kedvencz újsága volt. 20 év alatt csak 800-szor lefogalta . . .

Végül — azon kérése mellett, hogy a hasonló röpiratokat máskor is küldjük meg neki — „elnézést kér rosz magyarságáért” a lelkes horvát ujságíró, Marija Juric-Zagorska, mert — ugymond — „csak annyit tudok, a mennyi szükségem van az ujságom számára”.

— **Szedik az adót.** Könnyen érzi magát most már Tisza. Van katonája, költségvetése, rendületlen nagy mame-luk pártja s hallgatag, elaludt ellenzéke. Hozzá is látott a munkához alaposan. Most vesszük ugyanis hirül, hogy pénzügyigazgatónk — természetesen felsőbb parancsra — drákói rendeletet adott ki az adóvégrehajtasokat közvetlenül intéző alsóbb pénzügyi hivataloknak, hogy az elmaradt adókat irgalmatlanul s tekintet nélkül minden mellékkörülményre, rövidesen és szorosán hajtsák végre. A foglalásokat rögtön meg kell ejteni s a határidő eltelésével az árverést ki kell tüzni s meg kell tartani. Figyelmeztet az igazgatói rendelet egyuttal arra is, hogy saját tisztviselőivel fogja ellenőriztetni az adóbehajtást s valahol elnézést ta-

pasztal, nem utalványoztatja az elnézést gyakorló adóbehajtók napidijait. És ez ellen nincs mit tennünk. A napokban szabadságra mennek a képviselők is. Tehát még csak egy szentelt víz — mely se nem árt, se nem használ — interpellációt sem várhatunk az ellenzék részéről, mely tunya, gyáva, erélytelen viselkedése miatt a legnagyobb szükség idején juttatta az országot a kegyetlen adóbehajtás tönkre nyomorító állapotába.

— **Százával hull a jóság** A nagy szárazság következtében már százával hull a jóság a Hortobágyon. Napról-napra csinnál Steiner Ignác próba-bonczolásokat az elhullt jóságokon s mindannyiszor megálapította, hogy teljesen egészséges minden jóság, de a bele tele van földdel, homokkal, kavicsokkal s ez öli meg a barmokat. A még el nem pusztult jóságok mozdulatlanul fekszenek a mezőn s ha a gazda haza akarja szállítani, emberekkel kell föltétetni kocsira az elkényszeredett barmot. Ilyen jóságpusztulást emberemlékezet óta nem ért meg a Hortobágy.

— **Iskolaszéki ülés.** A községi iskolaszék ma délután 4 órakor Kovács József polgármester elnöklésével ülést tart.

— **Miért 31 napos hónap augusztus?** Sokan fenakadtak már azon, miért van júliusban is, meg augusztusban is, tehát két egymásután következő hónapban 31 nap, míg február csak 28 napos, a többi pedig pontosan 30 és 31 naposan váltakozik. A felelet a régi rómaiaktól datálódik, augusztust sextilisnek hívták, mert akkoriban ez volt a hatodik hónap, márcziusban kezdődvén az év náluk. Augusztus császár e hónapban sok szerencse érte, szolgálai szenátusával, tehát saját nevééről nevezette el e hónapot. De mert az előző hónapot, melynek neve régente quintilis (ötödik hónap) volt s Julius Cézár nevééről júliusnak nevezték el, 31 napos volt, a hízegő szenátus, hogy Augusztus hónapja ne álljon hátrább, elrendelte, hogy augusztus 31 napos legyen s februárból vettek el e végből egy napot. Ez azután így maradt napjainkig.

— **Dohánykülönlegességek a vendéglőkben.** A magyar vendéglősök országos szövetségének tavalyi közgyűlése elhatározta, hogy a dohánykülönlegességek eladási engedélyének vidéki szállók, vendéglők és kávéházak részére való kieszközölése iránt kérvényt intéz a pénzügyminiszterhez. Gundel János szövetségi elnök a kérvényt be is nyújtotta a miniszterhez, aki most értesítette a pénzügyigazgatóság utján a szövetség elnökségét, hogy a kérelemnek helyt adott.

— **Meghaltak.** Stenezinger Jenő r. k. 84 éves, Kuk Mihály g. k. 44 éves, Noel Jánosné ev. ref. 35 éves, Czitrom Sándor izr. 4 napos.

— **Az ohati erdő égése.** A csegei vonat elindulása után kigyuladt az ohati erdő, Rábort Béla pályfelvigyázó a munkásaival azonnal hozzáláttak az oltáshoz és sikerült is a tüzet elfojtani, úgy hogy a kár csak 180 korona.

A polgármestert táviratilag értesítették az erdőégesről, de mi értesülésünket magánuton szereztük, mert az ilyesmit is eltitkolják a polgármesteri hivatalban.

— **Az osztályosorsjáték** keddi húzásán a következő nyereményeket sorsolták ki: 90.000 koronát nyert: 1779. 15.000 koronát nyert: 79668. 5000 koronát nyertek: 38096 96550. 2000 koronát nyertek: 12683 89202. 1000 koronát nyertek: 19094 20423 109065 109628. 500 koronát nyertek: 621 2073 2613 3625 4400 16654 17894 27885 28504 28599 29555 32286 32599 33046 38000 42605 44995 45700 46486 46555 48588 50518 50898 50960 54477 55813 56038 57797 62945 56091 67111 68792 69694 70117 70233 74118 75507 77445 78071 78673 79286 81577 83759 83769 90686 91376 92900 96044 101339 102076 103361 106714 107332 107519 108664 108989. A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

— **Ha a vevő lop.** Adler Simon üzletébe ment be vásárolni Nyiri János megözvegy Varga Klára. Vásárlás közben az öreg Nyiri egy vég kartont a szür alá csusztatott, Mikor az üzletből kijöttek, Nyiri szüre alól kilógott a karton vége. A rendőr meglátta, megszólította, mire Nyiri két koronát ígért a rendőrnek, ha hallgat. A rendőr lát szöveg beleegyezett és szépen becsalta a központra mindkettőt. Most aztán Nyiri ellen is, meg az asszony ellen is megindult az eljárás.

— **Kiszáradt kutak.** A külterületen a nyulasi, a bikatilalmasi és bornyukuti kutak teljesen kiszáradtak, úgyhogy még az átutazók sem tudnak ott itatni. A gazdászai hivatal sürgősen intézkedett, e kutakat kitisztítsák, hogy némi kis vízzel felüldithessék állatjaikat a Hortobágyon keresztül utazók.

— **Csavargó cselédek.** Hadadi Róza kabai és Bajti Teréz szatmári illetőségű cselédek hely nélkül csavarogtak. Mindkettőt haza toloncolják.

— **Törzsgulya a nagyerdőn.** A város híres törzsgulyája a nagyerdőn legel. Most tetszik csak ki, hogy mennyire jó rendszer az, hogy a kaszálnivaló füvet e város nem engedi vágatni, mert különben a törzsgulya bőrével is úgy számolnának a bojtárok, mint a többivel.

— **Elfogott zsebtolvaj.** A vásáriban fogták el *Bozsányi Botos* Károly csavargót és *Jeney Miklós* bűnügyi osztályfőnöke elé állították. A csavargó óraláncza azonnal szembetűnt a kapitánynak és abban ifju *Ozory István* tulajdonára ismert. A lopást azonban a zsebvágó nem akarja elismerni.

— **Talált agár.** A Hortobágyon egy nőstény, fekete agár, fehér nyaku találtatott, igazi tulajdonosa, *Farkas Albert* mátai biztostnál átveheti. Debreczen 1904. aug. 9. Mezőrendőrkapitányság.

x **Igen sokan még nem tudják,** hogy *Mentze Henrik* ujdonságok áruházában rendkívül olcsón lehet vásárolni, azonban egyszeri próba vételnél mindenki meg fog győződni, hogy ott csakis kifogástalan, jó minőségű áruk kaphatók igen olcsó szabott árak mellett, a kiszolgálás pedig pontos és szolid.

— **A piac legélénkebb helyén** egy üzlethelyiség kiadó. Hol? megtudható a kiadóhivatalban.

TÁVIRATOK.

Orosz-Japán háború.

Kuropatkin fölmentő serege.

London, augusztus 9. Kuropatkin a Port-Arthurt védő orosz seregnek buzditó hirt küldött, hogy még augusztusban nagy sereggel érkezik meg a vár fölmentésére. A hirt kihirdették a védő seregnek, de azok mérsékelt lelkesedéssel és örömmel fogadták a hirt, mivel szomorú tapasztalatból tudják, hogy nem annyira Kuropatkinon, mint a Japánokon fordul meg a vásár.

Port Arthur sánczainál.

London, augusztus 9. Port-Arthur ostromát önfeláldozó vitézséggel folytatják a japánok. Óriási erőt kifejtve támadták meg a nyugoti részeket és bár sok embert veszítenek az elszánt támadásokban, de a tizezernyi veszteségeikről szóló hírek mégis tulzottak.

A konzomi dombok.

Ezek a dombok is ott uralják a véráztatott Port-arturi mezők környékét. A harczi történelemben páratlan támadásoknak volt ez a színhelye. A japánok kétszer foglalták el és az oroszok kétszer vették vissza... Halomra torlódtak itt a véres holttestek és a japánok már egy verszt-távolságban közelfették meg a belső erődöket.

A japánok önfeláldozása.

London, augusztus 9. A japánok különösen az orosz centrumot támadták oroszlláni vakmerőséggel és önfeláldozással, a hol is Fock tábornok állott a japánokkal szemben. Ezek a támadások olyan erővel történtek, hogy bár az elsánczolt orosz hadállás megrendült ugyan, de a japánok ugyszólván mindnyájan odavesztek.

Kiirtott japán kémek.

London, augusztus 9. Port-Arthurban az oroszok sok japán kémeket fogtak el. A kémeket rögtön agyonlövők. De bármily rettenetes is ez a vértétel, a japánokat nem riasztja vissza és a port-arthuri kémszolgálatuk változatlanul kitünő.

Leszakadt a hid a gyorsvonattal.

Madrid, augusztus 9. Borzasztó vasuti szerencsétlenség történt Pruebo mellett. A vasuti hid a rajta átrobogó gyorsvonattal rémes zuhanással leszakadt és a folyóba zuhant, mivel a hidlábak megváltak gyengülve. Toledo-ból külön vonatok jöttek a szerencsétlenség helyére, de csak 23 embert tudtak a hullámokból megmenteni. A legtöbb utas a vonat kocsiával együtt az iszapba sülyedt s oda pusztult, sokakat pedig az ár ragadott el. A szerencsétlenség híre a környéken leirhatatlan hatással van a népre s ezen, meg ezereken mennek a leszakadt hid és az iszapos áradatba pusztult vonat megnézésére.

Járásai számvevőségek.

Budapest, augusztus 9. A „Budapesti Tudósító” jelenti, hogy a pénzügy és a belügyminiszter a járási számvevői állások szervezését elhatározták. Az állami pénzügyi kezelés egyszerűsítésének egyik eszközét várják a járási számvevőkben a felsőbb hatóságok.

Leégett gőzmalom.

Orosháza, aug. 9. Medgyasszay és társa nagy gőzmalma délután kigyuladt s néhány pillanat alatt az egész telep lángokban állott. A tulajdonos fia, ifjabb Medgyasszay, ki az üzleti könyvekért az égő épületbe rohant, a lángok között pusztult el. A kár tetemes s a halott családja iránt a részét város szerte nagy és általános...

350 ember a tengerbe pusztult.

Hamburg, augusztus 9. Hangó nevű hajó Amoi kikötőből indult el sok utassal, leginkább kirándulókkal rövidebb utra. A hajó azonban léket kapott s menthetetlenül elsülyedt. Hiába tették meg minden emberileg lehető a mentés körül, 350 ember a tenger hullámaiba veszett.

Törvénykezés.

Bűnpör a vasuti sztrájk miatt.

A vasuti sztrájk szegedi vezetőinek bűnügyét hétfőn kezdte tárgyalni a törvényszék, amely kimondotta ugyan, hogy a vasutas nem közhivatalnok, a tábla azonban az ellenkező álláspontra helyezkedett és vád alá helyezte *Misley Béla* mérnököt, *Szenássy* ellenőrt, dr. *Blaskovich* fogalmazót, *Liebner* Sándor gépészmérnököt, *Kormos* Rezső felülvizsgáló főkapitányt, *Nagy* Lajos hivatalnokot, *Biró* Ferencz irodatisztát és *Szabados* Ferencz hivatalnokot. Az ügyészség részben hivatalos hatalommal való visszaélés, részben magánosok elleni erőszak és hatóság elleni erőszak czimén emel vádat. A tárgyalás elnöke *Pókay Elek* táblai bíró, ügyész *Hrabovszky* Tihamér. A vádlottak tagadják, mintha ők hivatali kötelességüknek eleget tenni nem akartak, vagy pedig a tömeget izgatták volna, sőt ellenkezőleg, ahol csak lehetett, csilapítólag léptek fel. A számos tanu között egy sem akadt, aki a vádlottak ellen vallott volna. Ítéletre előreláthatólag csak szerdán kerül a sor.

Száznyolczvanhárom vádlott. Megemlítettük már, hogy a hajdudorogi felekezeti iskolaszék *Horváth* György ottani volt végrehajtót és 182 társát rágalmozás miatt perbe fogta. Most arról értesülünk, hogy a nagyjelenetű perben a tárgyalást a hajdunánási kir. járásbiróság f. év szeptember elsejére tűzte ki s erre mind a 183 vádlottat külön idézménnyel behívták kihallgatás, illetve vizsgálat végett, melyben háromszor annyi tanu kikérdezésére van kilátás, mint a hány a vádlott, nem kevés időt fog elvonni fontosabb ügyeitől a bíróságnak. Érdekes, hogy a vád-

lottak közt egész családok vannak: apa, fiu, le a 8 éves gyermekig s Nánásra, ha tán a bíróság a helyszínére nem vonul a kihallgatás eszközzésére egész tömegben fognak átrándulni a dorogiak.

Iparkihágási ügyben nincs tolonczolás. Szeged városa első fokú iparhatóságának, valamint a városi tanácsnak, mint másodfokú iparhatóságának ítéletével több asztalossegéd azért, mert a sztrájk idején megfenyegették társaikat azzal, hogy leütik, ha munkába állanak. Elíteltetett 10—10 napi elzárásra és 100—100 korona pénzbüntetésre. Ezen felül az elítéltek közül kettőt, a kik nem voltak szegedi illetékességűek, mind a két iparhatósági ítélet eltolonczolással sújtott. A kereskedelmi miniszter, a mely a két alsóbbfokú iparhatósági fórum ítéleteit felülvizsgálat alá vette ezen ítéleteket helybenhagyta azzal a módosítással, hogy az eltolonczolásra vonatkozó rendelkezést megsemmisítette, kimondván, hogy iparhatósági ítéletekben az eltolonczolítás iránti rendelkezésnek helye nem lehet, miután errenézve intézkedni a rendőrhatalóságok illetékesei.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy rendőr naplójából.

János — a tolonczos.

Irta: Laky Imre.

18

[Tilos az utánnomása.]

E levél képezte János életében a nagy forduló pontot.

Mig senki se követelte magának, mig mindenki azt hitte, hogy egyike azoknak a poszemeknek, kik a főváros utcáinak salakjában születnek, s pusztulnak el, addig Jánosnak az élete tiszta gyönyörűség volt. A mint tudomást szereztek róla, a mint polgári jogokkal akarták felruházni, abban a pillanatban összeomlott földi létének paradicsoma, s megkezdődött útja a Golgotha felé.

A megindított hivatalos apparatus megállapította János szolnoki illetőségét.

Ez János szemében nem azt jelentette, hogy ez által honpolgári jogokat nyert Szolnok városában, hanem azt, hogy ezután a fővárosban jött-ment csavargónak tekintik, ki ha odakerül, s a tolonczházba viszik, ott nem rakhát magának meleg ágyat, nem lehet udvaros, minden a konyhában, sem mosogató a kaszárnya kontinjában, sem egyedül jogosított lakógyűjtője az összes udvaroknak. Ez azt jelentette, hogy Budapestről őt, mint szokásos csavargót kitiltják, s ha oda megis visszatér, azért megbüntetik, büntetését vele zárt falakközött leültetik s ha kész: akkor „haza” zsuppolják, eltolonczolják Szolnok városába, hol ő polgári jogokat nyert, hol a községnek, akár akar, akár nem, róla gondoskodni kell.

Ki a tolonczházi rendeletek, s a büntető törvények oly praktikus ismerője volt, mint János, az tisztában volt sorsával. Tíz évi gyöngyeletére vissza gondolva mérhetetlen keserűség töltötte el. Átkozta a rég elfelejtett szüleit, kik, ha már ezt a rongy életét adták, mért nem tudták azt a fővárosban cselekedni.

Nyomorult, elcsigázott lelke nem bírta ki azt a gondolatot, hogy ő neki immár szülő városába új életet is lehetne kezdeni.

A mint nem érezte maga körül a pálinkás butyikok lázas, eszbontó levegőjét, a lebukok dohos páráját, a tolonczház kecségető nyugalomát, összeomlott előtte minden, komor ijjesztő rémként tűnt fel előtte a jövő.

A mint az örvendetes hírt tudtára adták, hogy immár szolnoki polgár lett, s vége

legyen a csavargásnak, lásson dolog után, menten felakasztotta magát ígeretéhez képest a nadrágszíjára.

De már megszűnt — szerencsése. Idejekorán levágták, felügyelő alá helyezték. Kisült, hogy anyai nagynénje után egy viskó egy darab föld van örökség gyanánt.

Ez se kellett neki.

A mint szabadon eresztették, dermesztő hideg éjszaka eltűnt szülői városából. Rongyos csizmában egy szál nyári kabátban neki indult a fővárosnak. A vasutat átkozta multkori szerencsétlen utja óta, az még ha pénze lett volna, akkor se kellett volna neki.

Másnap éjjel a tolonczház kapualjában az egyhangú sétákat végző őrszem valami nyüzörgésre lett figyelmes az utczelelől. A helyukat kitekintve görnyedt emberi alakot vett észre.

Kinyitotta az ajtót. János halálos hidegséggel betámolygott, az őrszem megismerte.

— Mit keres maga itt?

— A becsületem hozott ide. Végem van. El kellett hoznom Nagy urnak a koronáját. Szalonnát már nem tudtam venni. Mire ide értem be volt esukva a bolt. Itt van a korona a markomban.

Ezzel össze rogyott.

A rendőrök bevitték a tolonczház kórházába. Reggelre Sovor Regina vizsgázoló szavait hallgatva, csendesesen, mintha egy nagy boldogságról álmodna, ott szenvedett ki a hová csavargó lelke minden erejével vissza vágyott.

Örökségéből futotta bőven a temetés, nem kellett érte Szolnok városának semmit sem fizetni.

Talán ezen mosolygott oly megnyugvással, mikor meghalt?

Gyűlölte Szolnok városát!

(Folytatjuk.)

Minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztő-képes gyomor, meg a **tiszta ivóvíz**. Kiváló eszköz erre a **MOHAI**

ÁGNES

1 literes üvegben 19 kr.

1 félliter üvegben 13 kr.

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindjárt ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásairól.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között sem juthatnak le, mert 24-féle kitünőbbnél kitünőbb szűrő földréteg állja útjukat, következésképpen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

azaz a legideálisabban tiszta s így a legegészségesebb ivóvíz.

Ennek igazolásául

Sz. 29/1902.

M. k. áll. bakteriologiai intézet Budapestben.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitünő tulajdonságai egyikeért a tisztaságára nézve az 1902. február 18-án megjelent bakteriologiai vizsgálatról alkotott vélemény, mely szó szerint a következő:

Az előrebocsátott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai **ÁGNES-forrás** vize bakteriologiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan.

Budapestben, 1902. február 18-án.

Dr. Preisz Hugó s. k.

a m. kir. áll. bakteriologiai intézet vezetője, ny. r. tanár.

Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai **Á g n e s**-forrás kezelésére Mohán, Fejérmegye.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. — Főraktár Debreczen és vidékére Mayer Jenő fűszerüzletében. 1.

Próba-bál.

Van szerencsém a tánczedvelő ifjuság tudomására adni, hogy e hó 14-ikén, azaz vasárnap táncztanításom bevégzése alkalmával reggelig tartó

zártkörű próba-bált

rendezek **H. Nánáson a Bocskay szálloda disztermében**, amelyre a tánczedvelő fiatalságot tisztelettel meghívom.

Becses pártfogásukat kérve

maradok tisztelettel

Szabó Miklós

debreczeni táncztanító.

A legnagyobb vállalat a látványosságban össze nem tévesztendő hasonló utánzatokkal.

Saját felvétel és saját vetítógép. Először látható: Debreczenben, a Vásártéren csak pár napig **mindennap**

BIOSKOP

egy javított és kitünően átdolgozott Kinematográf.

E készülék Párisban az 1900. évben a Grand Prix-vel lett kitüntetve. 500 lámpafénnyel. 6 ivlámpával van kivilágítva; e vállalat 5 hónapig Berlinben, 6 hónapig Triesztben, 6 hónapig Grácban, 6 hónapig Budapesten stb. nagyobb városban óriási feltűnést keltett. Állandó szerződése Budapesten. Naponta új képek az orosz-japán háborúból. Helyárak: Zártszék 80 fill., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 30 fill. Iskolák és egyletek tömeges megjelenései tekintetbe vétetnek és kedvező belépti-díjban részesülnek. Előadások naponta este 7, 8, 9 órakor. Vissanap-és ünnepnap 3 órától óránként. Villanyvillagítás saját 20 lóerejű gőzgépével.

Műsor:

Augusztus 10. 1. Léghajós Bracky szerencsétlensége. 2. Pilátusi fogaskerekű vasút. 3. Godard fele akrobaták. 4. Egy rendőr éjjeli kalandja. 5. Festő csinyek. 6. Alibaba és a negyven rabló mese 1001 éjjel (250 méter.) 7. A szoborkereskedőné. 8. Háládatlan koldus. 9. Az első szivar. 10. Csizmadia maradj a kaptafánál. 11. Az élő szobor. 12. A szellem idézés. 13. A kellemes reggeli. 14. H-rnyó és pillangó.

Napi műsor végén minden nap az orosz-japán háborúból két képlet lesz bemutatva.

Minden hétfőn és pénteken este 9 órakor előadás csak urak részére. Ezen előadáson Dojen tanár operáció műtétei lesznek bemutatva és ezen az előadáson csakis felnőtt férfiak vehetnek részt, mérsékeltlen felemelt helyárrakkal.

A kinematográf egy fonográfval van összekapcsolva, mely a leghíresebb énekesek és énekesnők dalait és híres komikusok kupléit adja elő. Ezen élő mozgófényképek a közönség legnagyobb érdeklődését és figyelmét kérdemlik.

Miután ezen vállalat a legmodernebb stilben ven berendezve és főtörekvésem a legujabb és legtökéletesebb ujdonságokat hozni, mely ujdonságok a mai napi műsorral bemutattnak. — Számos látogatóst kér

kiváló tisztelettel

Marten György,

tulajdonos.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Irodai munkákban jártas szép írással bíró leány felvétetik Békés Emilnél Barna-utca.

Elköltözés miatt eladó 4 szoba és konyha, finom alig használt berendezése. Czim a kiadóban.

Két szép, teljesen új íróasztal olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Jó írással bíró egyén irodai munkákra olcsón vállalkozik. Czim a kiadóban.

Legelősből biztosító. Egy egész család életbiztosítását nem az „Adria”, sem a „Gresham” irodája, de **Gondy és Egey fényir-
dája** eszközli. Egy egyszerű díj lefizetése mellett adnak egy sikert, családi csoportképet. A szülők nagy aggodalma ellében háritva, nyugodtan láthatnak napi teendő-
jük után, mi magában fél életbiztosítás.

Rakóczi és Kuruczokról című füzet 20 fillér leszállított árban kapható a kiadóhivatalban.

Építkezésből kimaradt 2 pár vasajtó olcsón eladó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Eladó birtok és szeszgyár. Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hectoliter termelés és hectoliterenként 10 korona refectióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel eladó. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

Külön bejárata, csinosan butorozott szoba egy vagy két ur részére kiadó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Egy jó karban lévő zongora jutányosan eladó. Baross-utca 10.

A volt Vadász Emil féle szőlő telep 600 négyszögöles, parcellánként eladó. Értekezhetni Szedlák Józseffel az Átkosföldi szőlő telepen. Telefon szám 192.

Új paplangyártó műhely.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **Helyben Széchenyi-
utca 6. sz. alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

paplan és matracz készítő műhelyt nyitottam.

Elvállalok e szakmában vágó mindennemű munka készítését u. m.: különféle **paplanokat, derékaljakat, matracz, rugganyos ágybetéteket**, szalmazsákokat, fej- és ékpárnákat, rolletákat és gördönyöket a legjutányosabb árak és szakszerű kivitelben.

A fővárosban 18 éven át nagyobb cégeknél mint munkavezető működtem és ez arra enged következtetni, hogy a legtökéletesebb és pontos munkákat teljesíthetem.

Szíves pártfogását kéri
tisztelettel

Garai Grünbaum Antal
paplanos.

Naponta friss pergelt és darált kávé, válogatott fajokból!

Ujonnan berendezett, friss áruval felszerelt üzletemben előnyös napi árakon szolid kiszolgálás mellett kiváló faj kávé különlegességeimet, cukor, liszt, korpa, só, petroleum s mindenféle fűszerárúimat ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe. **Friss töltésű ásványvizek.** A fekete tag tejtermékeinek lerakata, tejföl, uradalmi tea-vaj és jégbehűtött aludt tej állandóan kapható. Naponta friss érkezésű **székely turó.**

Merkli Ferencz,

**fűszer- és csemege kereskedésében.
Fűvészkert-utca 14.**

Tanuló felvétetik.

**Száraz felvágott vargafa 100 kilogramm
1 frt 10 krajczár, házhoz szállítva.**

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN. Kandia-utca 19.

a legelősből árak mellett vállalt **épületeknél** előforduló **egyszerű és díszmunkákat.**

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után **tökéletes kivitelben.** Kívánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben
naponta nyitva.

Ugyanott mindenféle

gyógyfürdők

előállítatnak.

Konyári Sóstó fürdő

megnyilt május hó 1-én.

Gyógyítja a **körvély kórt** s annak következményeit, u. m. **csontszűt, csontvelőlob, összezsugorodott izület stb.** mindennemű **köszvényes, csúszos bántalmakat, bármiféle borbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső dagantokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatású.**

Fürdő orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji th. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletünk alatt allanak) és a mi fő, melyen leszállított árak mellett, rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és távirat állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik allanak rendelkezésre.

Tisztelettel

a Konyári Sóstó fürdő
igazgatósága.

itt először!

Itt először!

Csak néhány napig látható!

Debreczenben a vásártéren külön e célra épített és a legnagyobb kényelemmel felszerelt csarnokban. Az első és legnagyobb ilyenemű hazai vállalat saját vilnyvilágítási teleppel 20 lóerejű gőz dynamo locomobillal.

Edison-féle ideál
ELECTRO BIOSCOP

(Villamos mozgófényképek)

S Z I N H Á Z

élő szenzációs mutatványoknak a legnagyobb tökéletességben. Mindenütt a legnagyobb siker mellett bemutatott, Kitüntetve számos országos kiállításon. Életnagyságban! Közvetlen az életből véve természet utáni felvételek reprodukálása által a gyönyörű szcenák, aktualitások, látványosságok, drámák, regék, bikaviadalok, harci események, humoristikus történetek, illúziók stb. 300 számból áll az összes műsorozat!! Csak újdonságok kerülnek színre. Többek közt a legszenzációsabbak az élő mutatványok között

Műsor: F. hó 10 től 11-ig. 1. Utazás Nizza és Monaco között felvéve a roboró gyorsvonatról. 2. Dolgozó Elefántok, egy fűrész telepen, (Indiában.) 3. Egy érdekes ujság czikk. (Tréfás.) 4. Az üldözött vadászok. (Nagyon érdekes.) Küzdelem a vadászokkal, az elfogatásuk és a többi. 5. Fregoli, a híres átváltozó művész 18 különféle átváltozásaiban. 6. Menyasszony szöktetés Automobilon. 7. A vőlegény várása és üdvözlése. 8. A szöktetés. 9. Az apa üldözése. 10. Érkezés a templomnál és az Esketés. 11. Az apa elkésése és végül a kibékülés! 12. Szarvas vadászat erdőn és vizen. 13. Port Arthur védelme! 14. Little Tich, híres amerikai komikus az ő 1 méter hosszú cipőivel.

Minden 2-ik nap új műsor!! Naponta 3 nagy előadás. Hétköznap este 7, 8 és 9 órákor. Vasárnap délután 4 órától minden órában. Minden kedden és csütörtökön **este 9 órákor** előadás csak urak részére igen érdekes látványosság!! Külön előadások előzetes bejelentés mellett. **Helyárak:** Zártszék 40 kr., I. hely 30 k., II. hely 20 kr., III. hely 15 kr. Gyermekek 10 éven alul az első 3 helyen a félárt fizetik. III. hely 10 kr. Katonák és gyermekek a III. helyen 10 kr.

Távol állván vásári reklámoktól, csak azt az egyet vagyok bátor megjegyezni, hogy Electro-Bioskop színházam a mai kor magaslatán áll, ennél fogva kérem az itteni n. é. közönséget a minél számosabb látogatásával pártolni!!

Lifka Ernesztin
tulajdonosnő.